

Aan de voorzitter en de leden van de
Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Per e-mail: cie.biza@tweedekamer.nl

Briefnummer
19.10.200/K/Ha

Onderwerp
Beheersing lokale lasten – reactie
VNO-NCW en MKB-Nederland op brief
Minister BZK over afspraak Rijk-VNG
over benchmark woonlasten
(35 000 B, nr. 9)

Den Haag
14 mei 2019

Telefoonnummer
070-3490419
E-mail
kamp@vnoncw-mkb.nl

Hoogedelgestrenge dames en heren,

Vijf jaren zijn verstreken na de constatering dat de macronorm geen effectief beheersingsinstrument is voor het in de hand houden van de lokale lasten voor burgers en ondernemingen. Wij vinden dat het hoog tijd is dat de wetgever lokale lastenstijgingen aan banden legt door invoering van een micronorm, een norm waaraan iedere gemeente zich moet houden. Alle belastingplichtigen, burgers en ondernemingen, zijn gebaat bij een norm die een gemeente verplicht de belastingopbrengst met niet meer dan het inflatiepercentage (gecorrigeerd voor volume-effecten) te laten stijgen.

Dat het Rijk tijdens het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen op 2 april jl. met de VNG uitsluitend afspraken heeft gemaakt over lokale lasten voor burgers, stuit bij ons dan ook op grote bezwaren. Daar komt bij dat het gekozen instrument niet robuust is.

Uit de brief d.d. 26 april 2019 van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan uw Kamer blijkt dat een afspraak is gemaakt over een “benchmark woonlasten”. Deze benchmark zou vanaf 2020 ingevoerd zou moeten worden als alternatief voor de macronorm die een maximum stelt aan de stijging van de OZB-opbrengsten van alle gemeenten samen. Wij onderschrijven dat de macronorm vervangen moet worden. Dat daarbij de keuze is gevallen op de benchmark woonlasten, vinden wij een stap in de verkeerde richting.

Met de keuze voor deze benchmark worden niet alleen de belangen van de lokale ondernemingen (waartoe vele in het mkb) miskend, evenmin wordt een robuuste en effectieve beheersing van de lokale lasten gewaarborgd. Wij vinden dat het op de weg van de nationale wetgever ligt ervoor te zorgen dat burgers én ondernemingen kunnen rekenen op een gematigde ontwikkeling van de lokale lasten. Een wettelijke begrenzing waaraan iedere gemeente zich moet houden is daarvoor noodzakelijk, zo is onlangs weer gebleken. Immers, cijfers in de eind maart jl. verschenen Atlas van de lokale heffingen 2019 van het COELO¹ laten onder meer zien dat in veel gemeenten de lasten voor ondernemingen ook dit jaar fors stijgen. Zo zijn in meer dan 60 gemeenten de OZB-lasten voor ondernemingen maar liefst 6% tot zelfs 52,5% hoger dan vorig jaar. Daar komt voor bepaalde groepen ondernemingen bij dat zij te maken hebben met een stapeling van gemeentelijk heffingen. De detailhandel, de horeca en de recreatieve sector kunnen in dit verband als voorbeelden worden genoemd.

De in de brief van de Minister vermelde verwachting dat het democratisch proces bij gemeenten goede waarborgen biedt voor het maken van redelijke afwegingen waar het gaat om het inzetten van lokale heffingen, bevestigt dat niet alle belanghebbenden in beeld zijn. Ondernemingen, een voor de gemeentelijke economie essentiële groep belanghebbenden, hebben immers geen stemrecht en kunnen slechts “stemmen met de voeten”.

Wij verzoeken daarom om de benchmark woonlasten niet te accepteren en aan te sturen op een wettelijke begrenzing van de lokale lasten voor alle belastingplichtigen.

Graag verzoeken wij u deze brief te betrekken bij uw besluitvorming over de behandeling van de brief van de Minister over de benchmark woonlasten.

Met vriendelijke groet,

Mr. J.M. Lammers
Directeur Economische Zaken

¹ Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen.